

Beslutningsforslag nr. B 180. Fremsat den 14. april 2004 af Karen J. Klint (S), Lotte Bundsgaard (S), Morten Bødskov (S), Anne-Marie Meldgaard (S) og Ole Stavad (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om et særligt introduktionsprogram for udlændinge med religiøs embedsvirksomhed

Folketinget pålægger regeringen senest den 1. november 2004 at fremsætte lovforslag om et særligt introduktionsprogram for alle udlændin-

ge, som kommer til Danmark med henblik på at varetage særlige religiøse embeder for etniske minoriteter.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget skal ses i forlængelse af Socialdemokratiets integrationsudspil »Ret og pligt til aktivt medborgerskab« (2003). Heri slår vi fast, at vi ønsker en vellykket integration for alle, der har lovligt ærinde og ophold i Danmark, ved at give dem et tilbud om at blive aktive medborgere i vort samfund på det eksisterende demokratiske grundlag. Samtidig fastslår vi, at udenlandske religiøse forkyndere, som får længerevarende opholdstilladelse i Danmark, skal fungere som formidlere af deres religion i en dansk kontekst og medvirke til integrationen.

Beslutningsforslaget er samtidig en implementering af en anbefaling fra Tænk tanken om udfordringer for integrationsindsatsen i Danmark, som i sin fjerde rapport fra februar 2004 har foreslået et introduktionsprogram inspireret af det, der er gjort obligatorisk i Holland.

Socialdemokratiet fremsætter beslutningsforslaget, da regeringen ikke har taget initiativ til at følge tænketankens opfordringer på dette område.

En vellykket integrationsproces bygger på respekten for religionsfrihed for alle herboende personer. I et demokratisk, verdsligt samfund kan religionen dog ikke stå alene, hvorfor det er af afgørende betydning for varetagelsen af et religiøst embede, at forkynderen har et grundlæggende kendskab til det omkringliggende samfunds regler og værdisæt, så religiøst personale får gode forudsætninger for at medvirke til en positiv integration.

Socialdemokratiet er enig med tænketanken i, at trossamfundene er med til at give tryghed, støtte og vejledning i de etniske minoriteters hverdag i deres ny hjemland. For at styrke de religiøse forkynderes mulighed for at medvirke til en positiv integration skal de sikres det bedst mulige kendskab til dansk sprog og samfundsindretning og danske normer. Ikke mindst skal forkyndere, der kommer fra lande, hvis samfundsstruktur m.m. er væsentligt forskellig fra den danske, sikres redskaber til støtte for integrationen.

Socialdemokratiet støtter bestræbelser til sikring af både religionsfriheden og religionsligheden, men vi finder det uacceptabelt, hvis en religiøs overbevisning

aktivt bruges imod en integrationsindsats. Socialdemokratiet er imod, at religion bruges som motiv til at oprette en slags »stat i staten« med egne spilleregler. Dette forhold skal udenlandske forkyndere være bekendte med som betingelse for at opnå arbejds- og opholdstilladelse. Der skal således ikke være mulighed for at vælge introduktionsprogrammet fra, hvis de ønsker at virke i et trossamfund i Danmark.

Introduktionsprogrammet skal være obligatorisk for forkyndere, der har mulighed for at virke her i landet i en periode, der kan strække sig ud over 3 år.

Dispensation bør gives til forkyndere, der på forhånd kan dokumentere, at de med altovervejende sandsynlighed besidder en viden, der i store træk svarer til den, et introduktionsprogram kan bibringe dem.

Det skal understreges, at Socialdemokratiet ikke ønsker at lægge hindringer i vejen for den absolutte tros-, tanke- og talefrihed. Vi ønsker heller ikke at begrænse selve forkyndelsesfriheden. Derimod ønsker vi med dette beslutningsforslag at medvirke til, at ansvarlige nøglepersoner blandt religiøse minoriteter også bliver bekendt med de normsæt, der hersker i et vestligt, demokratisk, moderne og sekulært samfund i det 21. århundrede.

Vi ønsker, at de religiøse forkyndere medvirker til, at indvandrere/flygtninge m.fl. kan opnå en hurtigere integration i det fælles samfund på basis af demokratisk tænkning, ytrings- og trosfrihed, individuelle rettigheder, ligestilling og personlig frihed. Derfor er det en offentlig forpligtigelse at sikre de religiøse forkyndere viden om de spilleregler, som er normgivende i det danske samfund. Vi forventer til gengæld, at disse grundværdier indgår i den måde, de udenlandske forkyndere forvalter deres embede på.

Forslaget skal også ses i relation til regeringens vision og strategier for bedre integration fra juni 2003, hvoraf det fremgår:

»Initiativ 56: Regeringen vil opfordre trossamfundene i Danmark til at drøfte med de relevante universiteter, om det danske samfund i højere grad selv bør søge at imødekomme efterspørgslen efter kvalificerede præster i de større trossamfund her i landet. Formå-

let kunne blandt andet være at undgå, at menigheder vejledes af ukvalificerede præster eller præster med ringe kendskab til det danske samfund.«

Initiativ 56 handler godt nok om en egentlig teologisk uddannelse, men en sådan vil det tage lang tid at få etableret, hvorfor det danske samfund i mellemtiden burde stille anden uddannelse til rådighed.

Ifølge de imamer, der virker i dag, er der store forskelle både på deres uddannelse og på deres rolle som imam. Nogle har en ret begrænset uddannelse og funktion, hvor deres primære rolle som forkynder er at lede fredagsbønnen. Disse indgår sjældent i en dybere rådgivning af de enkelte familier, men deres ansvar for fredagsbønnen giver dem en særlig rolle og indflydelse.

Andre forkyndere har imamuddannelser fra andre lande og har et dybere indblik i selve forkyndelsen af

islam og dens betydning for de enkelte personer. Kun få har en universitetsuddannelse i islam.

De fleste imamer har almindeligt arbejde ved siden af, at de f.eks. leder fredagsbønnen. Kun meget få er imamer på fuld tid. »Vi er nødt til at være pragmatiske og praktiske for at finde en løsning for afviklingen af fredagsbønnen, når vi ikke har råd til at ansætte fuldtidsimamer« er et af deres udsagn.

Disse meget forskellige grundforhold bør naturligvis også komme til udtryk i tilrettelæggelsen af et introduktionsprogram for den enkelte. Men det ændrer ikke på, at alle bør sikres en fælles basisviden om det danske samfund, om balance mellem religion og samfund og om samfundets forventninger til forkynderne, uanset at de har meget forskellige roller i deres forkynderfunktion.

Skriftlig fremsættelse

Karen J. Klint (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om et særligt introduktionsprogram for udlændinge med religiøs embedsvirksomhed.

(Beslutningsforslag nr. B 180).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.